

UAB „AGROKONCERNAS“ IR PATRONUOJAMŲ ĮMONIŲ

TIEKĖJŲ ETIKOS KODEKSAS

I. TIKSLAS IR TAIKYMO APIMTIS

1. UAB „Agrokonzernas“ (toliau – Bendrovė) tiekėjų etikos kodekso tikslas – nustatyti pagrindinius socialinės atsakomybės, aplinkosaugos ir verslo etikos reikalavimus tiekėjams (toliau – Tiekėjas), užtikrinti tiekimo grandinės atitiktį įmonės vertybėms ir tarptautiniams standartams bei skatinti skaidrumą visoje vertės grandinėje. Šis Kodeksas remiasi EBPO gairėmis daugiašalėms įmonėms (angl. *OECD Guidelines for Multinational Enterprises*), Paryžiaus susitarimu (angl. *Paris Agreement*), Jungtinių Tautų pasauliniu susitarimu (angl. *United Nations Global Compact*) nustatytais principais bei darnaus vystymosi tikslais (angl. *UN Sustainable Development Goals*), Visuotine žmogaus teisių deklaracija (angl. *The Universal Declaration of Human Rights*) ir Tarptautine darbo organizacijos (angl. *International Labour Organization Conventions*) konvencija. Panašių principų taikymo tikimės ir iš Bendrovės Tiekėjų (toliau - Tiekėjas) ir iš jų tiekimo grandyse dalyvaujančių verslo partnerių (toliau – Subtiekėjai) - nepriklausomai nuo to, kurioje šalyje jie veikia ar vykdo savo veiklą.

II. APLINKOS APSAUGA

2. **Klimato kaita.** Tiekėjas siekia vertinti ir mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) emisijas visose veiklos grandyse, įskaitant tiekimo grandinę. Skatiname Tiekėją rengti ir įgyvendinti veiksmų planus, kuriuose numatytų konkrečias priemones klimato pokyčių keliamų rizikų mažinimui, atsparumo didinimui bei prisitaikymui prie klimato kaitos poveikio. Taip pat skatiname, kad Tiekėjas nustatytų ambicingus, mokliškai pagrįstus klimato tikslus, vadovaudamasis SBTi (angl. *Science-Based Targets initiative*) ar lygiavertėmis tarptautinėmis gairėmis, ir siektų jų laikymosi visoje tiekimo grandinėje, įskaitant Subtiekėjus. Tiekėjas taip pat siekia ieškoti ir diegti sprendimus (gamtinius ar technologinius), leidžiančius šalinti arba kompensuoti neišvengiamas emisijas.

3. **Tarša.** Tiekėjas siekia vykdyti aplinkosauginių taršos rodiklių stebėseną, analizuoti jų pokyčius ir rengti planus, kuriais siekiama mažinti oro, vandens, dirvožemio taršą bei taršą pavojingomis cheminėmis medžiagomis. Tiekėjas nustato ir įgyvendina aplinkos apsaugos politiką bei procedūras, kurios apima teršalų šaltinių identifikavimą, stebėseną, analizę ir kontrolės planavimą. Be to, Tiekėjas reguliariai peržiūri ir tobulina savo veiklą, atsižvelgdamas į geriausias prieinamas gamybos būdus (angl. *Best Available Techniques*) ir siekdamas mažinti poveikį aplinkai.

4. Maisto išteklių tarša. Tiekėjas užtikrinta, kad Bendrovės perkamos produkcijos gamyba, laikymas ir transportavimas atitinka galiojančius nacionalinius bei ES teisės aktus ir standartus dėl maisto ir pašarų saugos. Tiekėjas patvirtina, kad tiekiami produktai yra kokybiški, tinkamai paženklinėti, dokumentuoti, atitinka naudojimo instrukcijas ir nėra užteršti draudžiamomis ar perteklinėmis cheminėmis, biologinėmis ar mikrobiologinėmis medžiagomis. Tiekėjas imasi visų būtinų priemonių, kad per tiekimo grandinę nebūtų platinamos medžiagos, galinčios sukelti maisto taršą ar kelti pavojų gyvų organizmų sveikatai. Tiekėjai, esant poreikiui, aktyviai bendradarbiauja su Bendrove sprendžiant bet kokius maisto saugos incidentus ar neatitikimus, įskaitant galimos taršos prevenciją bei reagavimą į nustatytus pažeidimus.

5. Vandens ištekliai. Tiekėjas siekia atsakingai valdyti vandens naudojimą – sekti vandens naudojimo apimtį, identifikuoti pagrindinius vandens vartojimo šaltinius bei rizikas, susijusias su pertekliniu naudojimu ir rengti veiksmų planus, kuriuos reguliariai atnaujintų ir tobulintų. Tiekėjas siekia įgyvendinti aplinkai palankius ir tvarius sprendimus, susijusius su efektyvesniu vandens naudojimu ir skatinti taikyti vandens tausojo principus visoje tiekimo grandinėje.

6. Bioįvairovė ir ekosistemos. Tiekėjas užtikrina, kad vykdydamas veiklą atsižvelgia į visuotinius įsipareigojimus saugoti gamtą ir biologinę įvairovę pagal daugiašales konvencijas, įskaitant, Biologinės įvairovės konvenciją (angl. *The Convention on Biological Diversity*). Tiekėjas vengia vykdyti veiklą teritorijose, kurios yra saugomos ar turinčios ypatingą ekologinę vertę ekosistemos. Taip pat siekia įgyvendinti priemones natūralių buveinių, rūšių įvairovės, ekosistemų funkcijų ir gyvosios gamtos apsaugai bei atkūrimui. Tiekėjas užtikrina, kad jų veikla neprisideda prie miškų naikavimo ar degradacijos bei nekelia grėsmės ekosistemoms.

7. Žiedinė ekonomika. Tiekėjas siekia reguliariai stebėti žaliavų ir atliekų srautus, nustatyti kiekybinius tikslus bei rengti veiksmų planus žiedinės ekonomikos įgyvendinimui ir tobulinimui. Tiekėjas taip pat siekia pereiti nuo linijinio išteklių naudojimo prie žiedinės ekonomikos principų, kurių tikslas – sumažinti atliekų susidarymą, išteklių švaistymą ir neigiamą poveikį aplinkai, kartu kuriant ilgalaikę pridėtinę vertę. Skatiname Tiekėją vadovautis pagrindiniais žiedinės ekonomikos principais: užtikrinti išteklių efektyvumą, taikyti atliekų mažinimo, pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir kitus tvarius sprendimus visuose veiklos etapuose, naudoti antrines žaliavas ir skatinti jų naudojimą tiekimo grandinėje, rengti ir įgyvendinti produktų projektavimo sprendimus, leidžiančius prailginti produktų gyvavimo ciklą, užtikrinti lengvą jų taisymą, perdirbimą ar pakartotinį naudojimą.

III. SOCIALINĖ SRITIS

8. Darbo sąlygos. Tiekėjas užtikrina, kad visi darbuotojai turi sąžiningas, saugias ir sveikatai palankias darbo sąlygas, įskaitant užtikrintą užimtumą, deramo darbo užmokesčio mokėjimą bei profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros galimybes. Tiekėjas laikosi galiojančių teisės aktų dėl darbo laiko ir poilsio, sudaro sąlygas darbuotojams derinti darbą su asmeniniu gyvenimu, taiko priemones darbo krūvio valdymui ir lanksčių darbo organizavimo sąlygų diegimui. Be to, Tiekėjas imasi priemonių darbuotojų sveikatai ir saugai užtikrinti, taiko prevenciją profesinių rizikų atžvilgiu ir vykdo darbuotojų saugos mokymus.

9. Vienodas požiūris ir lygios galimybės visiems. Tiekėjas skatina įvairovę, lyčių lygybę ir vienodas galimybes visiems darbuotojams, nepriklausomai nuo lyties, amžiaus, etninės kilmės, religijos ar kitų veiksnių. Užtikrinamas vienodas užmokestis už vienodos vertės darbą, taip pat taikomos priemonės, skirtos užkirsti kelią smurtui, priekabiavimui ir diskriminacijai darbo vietoje, įskaitant darbuotojų informavimą, mokymus bei saugaus pranešimo kanalo ir reagavimo į pranešimus mechanizmų diegimą.

10. Kitos su darbu susijusios teisės. Tiekėjas gerbia tarptautiniu mastu pripažintas žmogaus teises, įskaitant teisę į orumą, asmens laisvę, apsaugą nuo prievartos, diskriminacijos bei kitų pažeidimų. Tiekėjas elgiasi atsakingai bet kurioje situacijoje, kur gali kilti žmogaus teisių pažeidimo rizika.

11. Vertės grandinės darbuotojai. Tiekėjas siekia užtikrinti, kad visoje savo vertės grandinėje darbuotojai dirbtų sąžiningomis, saugiomis ir sveikatai palankiomis sąlygomis, užtikrinant deramą darbo užmokestį bei socialines garantijas, nepažeidžiant jų orumo bei pagrindinių socialinių teisių. Taip pat Tiekėjas siekia valdyti su vaikų darbu ar priverčiamuoju darbu susijusias rizikas tiekimo grandinėje.

12. Paveikiamos bendruomenės. Tiekėjas gerbia vietos bendruomenių interesus, tradicijas ir aplinką bei skatina dialogą ir bendradarbiavimą. Be to, Tiekėjas, atsižvelgdamas į savo veiklos mastą ir poveikį, siekia prisidėti prie bendruomenių gerovės, įskaitant paramą socialinėms, švietimo ar aplinkosaugos iniciatyvoms bei dalyvavimą socialinės atsakomybės projektuose.

13. Vartotojai ir galutiniai naudotojai. Tiekėjas užtikrina, kad jo tiekiami produktai ir teikiamos paslaugos atitinka aukščiausius kokybės bei saugumo standartus. Visi produktai ir paslaugos turi būti sukurti, pagaminti ir tiekiami laikantis teisės aktų ir techninių reglamentų reikalavimų, įskaitant atsakingą pavojingų medžiagų naudojimą, tinkamą ženklavimą bei aiškias naudojimo instrukcijas. Tiekėjas taip pat taiko kokybės kontrolės mechanizmus, siekia nuolat tobulinti produktų ir paslaugų kokybę bei spręsti klientų atsiliepinimus ar skundus. Tiekėjas užtikrina, kad jo informacinės sistemos, duomenys bei technologiniai procesai būtų apsaugoti nuo neteisėto patekimo, praradimo ar

pažeidimo. Tiekėjas diegia tinkamas technines ir organizacines priemones kibernetiniam saugumui užtikrinti, įskaitant duomenų šifravimą, prieigos kontrolę ir darbuotojų mokymus.

IV. VALDYSENA

14. Verslo etika. Tiekėjas vykdo savo veiklą atsakingai, vadovaudamasis sąžiningumo, pagarbos, skaidrumo ir etikos principais. Įmonės kultūra grindžiama pagarba visoms suinteresuotoms šalims, įskaitant darbuotojus, partnerius, klientus ir visuomenę. Tiekėjas užtikrina skaidrumą savo veikloje, diegia pranešėjų apsaugos sistemas bei užtikrina, kad visos suinteresuotos šalys galėtų saugiai pranešti apie pažeidimus. Tiekėjas atsakingai valdo santykius su tiekimo grandinės partneriais, įskaitant sąžiningas ir laiku vykdomas mokėjimų praktikas bei vengia bet kokių nesąžiningų ar korupcinių veiksmų, įskaitant kyšininkavimą. Tiekėjas užtikrina, kad jo veikla nepriklausoma nuo politinių interesų, taip pat vengia neteisėto ar neskaidraus lobizmo, laikosi sąžiningumo principų dalyvaujant viešojoje politikoje.

15. Rizikų valdymas ir atitiktis. Tiekėjas siekia nustatyti, vertinti ir valdyti su savo veikla susijusias rizikas, įskaitant aplinkos, socialines ir verslo etikos srities rizikas. Tiekėjas taip pat siekia kurti ir įgyvendinti veiksmingas kontrolės priemones bei procedūras, skirtas rizikų mažinimui ir galimų neigiamų pasekmių prevencijai. Taip pat Tiekėjas užtikrina, kad visoje tiekimo grandinėje nenaudoja žaliavų, susijusių su miškų naikinimu ir degradacija. Tiekėjas ir Subtiekėjai patvirtina žaliavų teisėtą kilmę, atsekamumą ir, esant poreikiui, bendradarbiauja su Bendrove teikiant informaciją pagal galiojančius nacionalinius ir tarptautinius reikalavimus.

16. Atsakomybė tarptautinių konfliktų ir sankcijų kontekste. Tiekėjas neturi vykdyti veiklos, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusios su karine agresija prieš Ukrainą vykdančiomis valstybėmis – įskaitant veiklą tokiose šalyse, narystę įmonių grupėse, kurių nariai ten veikia, dalyvavimą tokios grupės veikloje per atstovaujančius ar kontroliuojančius asmenis, taip pat bendradarbiavimą su Subtiekėjais, neatitinkančiais šių principų. Tiekėjas taip pat turi nevykdyti jokios veiklos, pažeidžiančios bet kokias Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų, Jungtinių Amerikos Valstijų ar kitas taikytinas tarptautines sankcijas ir neturėti ryšių su sankcionuotais subjektais, asmenimis ar prekėmis.

V. ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

17. Tiekėjas privalo susipažinti su šiuo Kodeksu ir užtikrinti jo nuostatų taikymą savo veikloje, įskaitant Subtiekėjus. Tikimasi, kad Tiekėjas turi atitinkamas vidaus sistemas, leidžiančias įgyvendinti Kodekso principus, ir prireikus pateiks informaciją apie jų taikymą.

18. Bendrovė pasilieka teisę prašyti Tiekėjo informacijos apie Kodekso įgyvendinimą, atlikti vertinimus, patikrinimus ar auditus bei, esant pažeidimams, reikalauti korekcinių veiksmų. Jei Tiekėjas sistemingai ar sąmoningai nesilaiko Kodekso nuostatų, Bendrovė turi teisę nutraukti bendradarbiavimą.

19. Apie pažeidimus ar susirūpinimą dėl šio Kodekso laikymosi galima konfidencialiai pranešti Bendrovės internetiniame puslapyje: <https://agrokonzernogrupe.lt/pranesimu-kanalas/>. Bendrovė imasi visų priemonių, kad asmenis pranešusius apie šio Kodekso pažeidimus apsaugotų nuo bet kokių neigiamų pasekmių.

VI. GALIOJIMAS

20. Šis Tiekėjų etikos Kodeksas yra taikomas visiems Tiekėjams, sudariusiems su Bendrove bendradarbiavimo, pirkimo ar paslaugų teikimo sutartis, ir galioja visą sutartinių santykių laikotarpį.

21. Bendrovė pasilieka teisę periodiškai peržiūrėti ir atnaujinti Kodeksą. Apie esminius pakeitimus Tiekėjas bus informuotas. Tiekėjas atsako už tai, kad su Kodekso nuostatomis būtų supažindinti ir jų laikytusi visi su tiekimu susiję darbuotojai, Subtiekėjai ir verslo partneriai.

VII. PATVIRTINIMAS

22. Tiekėjas, pasirašydamas sutartį su Bendrove, kartu patvirtina, kad susipažino su Tiekėjų etikos kodeksu, jį supranta ir įsipareigoja laikytis jame nustatytų principų. Bendrovė pasilieka teisę paprašyti Tiekėjo pasirašytinai ar elektroniniu būdu patvirtinti šį susipažinimą.
